

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 4. Sınıf Öğrencilerinin KPSS Algıları: Metaforik Bir Analiz Çalışması*

Oğuzhan KARADENİZ¹

Geliş Tarihi: 12.10.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 25.12.2016

ÖZ

Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla düzenlenen, Kamu Personel Seçme Sınavı'nın eğitim fakültelerinin sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencileri tarafından metafor boyutunda nasıl algılandığını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma nitel araştırma deseni ile kurgulanmıştır. Çalışmanın verileri 2016-2017 öğretim yılında ülkemizde 5 farklı üniversitesinin eğitim fakültelerinde sosyal bilgiler öğretmenliği alanında öğrenim gören 136 4. sınıf öğrencisinden elde edilmiştir. KPSS'ye yönelik kavramlar verilerek bir metafor yazmaları istenmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırma tekniklerinden içerik analiziyle elde edilmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda KPSS ve bu sürece ilişkin genelde olumsuz metaforlar türettikleri görülmektedir. Araştırma bulgularına göre "Kamu Personel Seçme Sınavı"na yönelik de önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kamu Personel Seçme Sınavı, metafor, sınav algısı, sosyal bilgiler öğretmen adayı.

Social Studies Teaching 4th Grade Students' Perceptions of KPSS: A Study of Metaphoric Analysis

ABSTRACT

This study is aimed to identify how the Public Personnel Selection Examination (KPSS) is perceived by the fourth grade students of Social Studies Teacher from the faculty of education. The study conducted with qualitative research design. The data of the study were obtained from 136 4th grade students studying social studies teaching in the education faculties of 5 different universities in our country during the 2016-2017 school year. The applicants were given concepts related to KPSS and asked to write down the metaphors about them. The data obtained are evaluated using the content analysis which is one of the qualitative research techniques. At the end of the research it was detected that the majority of the metaphors produced by the applicants are negative. Some suggestions related to KPSS were also made based on the findings of the study.

Keywords: Public Personnel Selection Examination, metaphor, perception of exam, social studies teacher candidate

*Bu araştırmanın bir bölümü, Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kongresinde (1-4 Aralık 2016, Antalya/Türkiye) sözlü bildiri olarak sunulmuş ve tam metin olarak yayınlanmıştır.

¹ Yrd. Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, oguzhan.karadeniz@beun.edu.tr

GİRİŞ

Dünya her geçen gün büyük bir hızla değişerek gelişmekte, birçok alanda yeni reformlar gerçekleşmekte, bireylerden beklenen rol ve sorumluluklar da artmaktadır. Bireylerin yetiştirilmesinde, kişiliklerinin oluşmasında ve gerçek hayata hazırlanmasında en önemli görev eğitim sistemine ve öğretmenlere düşmektedir. Ülkemiz öğretmen eğitimi konusunda tecrübelere sahiptir. Öğretmen yetiştirmek amacı ile açılan ilk kurum Darül Muallimin'in 1848'de İstanbul'da faaliyete geçmesinden (Akyüz, 2012) bu yana 160 yıldan fazla bir süre geçmiştir. Bu süre içerisinde öğretmen yetiştirilmesinde ve istihdamında çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Cumhuriyet'in kurulmasından günümüze kadar olan dönemde öğretmen atama usul ve esasları çeşitli şekillerde uygulanmıştır. Öğretmen adayları 1985 yılına kadar yapılan öğretmen atamalarında herhangi bir sınava tabii tutulmamıştır (Çetin, 2013). Bu yıldan sonra öğretmen atamalarında çeşitli sınavlar uygulanmıştır.

Türkiye'de devlette memur olacak çalışacak personelin seçilmesinde ve işe yerleştirilmesinde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin düzenlediği Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) kullanılmaktadır. ÖSYM tarafından ilk defa 1999 yılında Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Seçme Sınavı (DMS) yapılmıştır. DMS, 2001 yılında Kurumlar için Merkezi Eleme Sınavı (KMS) adını almıştır. 2002 yılından itibaren DMS ile KMS birleştirilmiş ve Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) olarak varlığını devam ettirmiştir. Sınavın amacı ilk defa kamu hizmeti ve görevlerine atanacakların seçimi ile kamu kurum ve kuruluşlarında özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen mesleklere atanacakların ön elemesi amacıyla yapılacak sınavların genel ilkeleri ile usul ve esaslarını tespit etmektir (ÖSYM, 2008).

Bir öğretim programına veya işe yerleştirmede sıkça tercih edilen sınavlar bireylerin yaşamlarının yönünü de belirlemektedir. Türkiye'de birçok bakanlık gibi Milli Eğitim Bakanlığı da öğretmen atamalarında KPSS sınavını ölçüt olarak kullanmaktadır. Bu sınav öğretmen adayları için çok önemlidir; çünkü bu sınavda başarı kazanıldığında öğretmen olunabilmektedir. Genel Kültür, Genel Yetenek, Eğitim Bilimleri ve Alan Bilgisi Sınavı'ndan başarılı olanlar arasından öğretmen seçilmektedir. Öğretmen adayları lisans eğitimleri süresince özellikle de son sınıfta KPSS sınavına hazırlanmaktadır. Bu yoğun bir süreç eğitimini aldıkları alanda ilgili mesleğe başlamalarının son basamağıdır (Karaca, 2011). Öğretmen alımlarında bu şekilde sınav yapılması ülkemize özgü bir uygulama değildir. Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İspanya, Lüksemburg, Portekiz gibi Avrupa ülkelerinin birçoğunda ve Amerika Birleşik Devletleri'nin bazı eyaletlerinde öğretmen seçiminde mülakat ve kâğıt kalem testleri uygulanmaktadır (Gündoğdu, Çimen ve Turan, 2008).

Devletlerin hedefledikleri vatandaş modelinin yetiştirilmesinin en önemli ayağı eğitimidir. Özellikle bilgi çağında değişen paradigmalardan toplumu sosyal, ekonomik, siyasi vb. alanlarda etkilemektedir. Bu durum nitelikli eleman

ihtiyacını arttırmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanması ve istenilen başarının elde edilmesi ancak programlı bir organizasyon sayesinde olabilir (Çepni ve Çil, 2012). KPSS sınavında etkin öğretmen seçim sürecinin ana amacı doğru, güvenilir ve aranan niteliklere sahip elemanı belirleyebilmektir (Dilekmen, Ercoşkun ve Nalçacı, 2005).

Bireyler kavramlar hakkındaki düşüncelerini çeşitli yollarla ifade etmektedirler. Araştırmacılar da katılımcıların olaylar, nesnelere, kavramlar hakkındaki düşüncelerini veya algılarını değişik yöntemler kullanarak ortaya çıkarmaktadırlar. Farklı yöntem ve teknikler ile verilerin toplanması, yorumlanması ve sonuca ulaşılması özgün etkiler ortaya çıkarmaktadır (Yalçın, 2011). Metaforlar bizim bildiğimiz kavramları daha anlaşılır hale getirirler (Ocak ve Gündüz, 2006). Latince metafora kökünden gelmiştir ve meta (öte, aşırı) ile pherein (taşımak, yüklenmek) sözcüklerinin birleşiminden oluşmuştur ve kavramsal dünyamızın resimleridir. (İnam, 2008).

Bireyler metaforları bir mekanizma gibi kullanarak kendi iç dünyalarını anlar, yapılandırır ve haritalandırır (Arslan ve Bayrakçı, 2006). Metaforlar, eğitimde anlaşılması zor kavramlara ait algıların net ve zengin bir şekilde açıklanmasını sağlar. Bireylerin yaratıcılığını da geliştiren metaforlar (Aydoğdu, 2008) öğretim aracı olarak kullanılmaktadır. Her yıl KPSS'ye giren aday sayısı artmaktadır. 2015 yılında Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT)'ne 292.858 aday başvuru yaparken bu sayı 2016'da 333.532 olmuştur (OSYM, 2016). Üniversitelerden mezun olmuş ve atama bekleyen öğretmen adayların artışına karşın Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilan ettiği öğretmenlik kontenjanları ise sınırlı sayıdadır. Bu durum öğretmen adaylarını etkilemektedir.

Türkiye'de metaforun bir algı aracı olarak kullanıldığı eğitim ile ilgili yayınlanan çalışmaların (Aydoğdu, 2008; Cerit, 2008; Demir, 2007; Oğuz, 2009; Saban, 2011; Yalçın ve Enginer, 2012; Akgün, 2016; Korkut ve Keskin, 2016) daha çok okul, okul idaresi, öğretmenler, öğrenciler ve bazı ders konularına yönelik yapıldığı görülmektedir. Ayrıca Karadeniz vd. (2014)'in yapmış oldukları 8. Sınıf öğrencilerinin SBS'ye yönelik metaforik algıları adlı araştırma ise günümüzdeki TEOG'a yönelik olup, KPSS'ye yönelik yapılmış bir araştırmanın olmadığı tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında KPSS ve bu sınavın öğrenciler tarafından algılanış biçimi önemli hal almaktadır. Bu çalışmanın amacı ÖSYM tarafından her yıl Mayıs-Temmuz aylarında düzenlenen Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencileri tarafından metafor boyutunda nasıl algılandığını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin "KPSS" ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin KPSS sürecinde "çalışmak" ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?
3. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin KPSS'de "başarılı olmak" ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?

4. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin KPSS’de “başarılı olamamak” ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?
5. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin “dershane” ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?
6. Sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin KPSS’ye hazırlık sürecinde “aile” ile ilgili türettikleri metaforlar nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

ÖSYM tarafından her yıl Mayıs-Temmuz aylarında düzenlenen Kamu Personeli Seçme Sınavı’nın Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencileri tarafından metafor boyutunda nasıl algılandığını belirlemek amacıyla nitel araştırma deseni ile kurgulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2008)’e göre nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırmadır.

Araştırma verilerinin analizinde ise, mevcut olan bir durumu saptamaya yönelik olduğundan içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük kategorileri ile özetlendiği sistemli, yenilenebilir bir tekniktir (Büyüköztürk, 2009).

Çalışma Grubu

Çalışma 2016-2017 öğretim yılında 5 farklı üniversitenin eğitim fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören 136 4. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. KPSS’ye yönelik kavramlar verilerek bir metafor yazmaları istenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma öncesi metafor konusuyla ilgili alanyazın incelenmiştir. Veri toplama aracı Karadeniz vd. (2014) tarafından “8. Sınıf öğrencilerinin SBS’ye yönelik metaforik algıları”nı ölçmek için geliştirilmiş olan formun “Kamu Personeli Seçme Sınavı”na uyarlanmış halidir. Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerine KPSS’ye yönelik kavramlar verilerek bir metafor yazmaları istenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı hazırlanırken “KPSS”, “dersane-etüt merkezi”, “çalışmak”, “başarma”, “başaramama” ve “aile” kavramlarına ilişkin sahip oldukları metaforik algılarını ortaya çıkarmada öğrencilere bu kavramların yazılı olduğu görüş bildirme formu dağıtılmıştır. Daha sonra öğrenciler metaforlarını yazmadan önce metaforlarla ilgili açıklamalar yapılmış ve görüşme formunda şu şekilde yer alan “KPSS gibidir/benzer. Çünkü.....” gibi yarı yapılandırılmış soruları tamamlamaları istenmiştir. Bu çalışmalarda “gibi” kavramı genellikle metafor konusu ile metafor kaynağı arasındaki benzerliği daha açık bir şekilde ortaya koymak için kullanılır. “Çünkü” kavramı da katılımcılardan kendi benzetmeleri için sebep veya mantıksal temel üretmeleri istenmesi gerekir (Saban vd., 2005). Öğrencilerden akıllarına ilk gelen metafordan yararlanmak için süre kısa tutulmuştur.

Verilerin Analiz Edilmesi

Metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması sürecinde öncelikli olarak metaforların belirlenmesi, metaforların sınıflandırılması ve geçerliği ve güvenilirliği sağlama aşamaları gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırma tekniklerinden içerik analiziyle elde edilmiş ve değerlendirilmiştir. Katılımcılardan toplanan veri toplama formları üzerinde çalışılmış, katılımcılar tarafından üretilen “KPSS”, “dersane-etüt merkezi”, “çalışmak”, “başarılı olmak”, “başarılı olamamak” ve “aile” ile ilgili metaforlar geçici bir liste olarak düzenlenmiştir. Formlar dikkatle gözden geçirilmiş ve katılımcıların belli bir metaforu net biçimde üretip üretmediklerine dikkat edilmiştir. Her bir katılımcının üretmiş olduğu metafor ayrı ayrı kodlanmıştır (“hayat”, “ölüm”, “duvar” vb.). Bu aşamada sosyal bilgiler eğitimi yüksek lisans programında nitel araştırma yöntemleri dersini veren bir öğretim üyesinin metaforların belirlenmesi ve sınıflandırılması aşamasında görüşü alınmıştır.

Öğrencilerin ürettiği metaforlar frekansı yüksek olandan az olana doğru sıralanmış ve her öğrencinin ifade ettiği metaforlar kodlanmıştır (örneğin, sırat köprüsü, savaşı, umutsuzluk vb.). Her bir metaforu temsil eden öğrenci sayısı (f) ve bunların yüzdelik karşılıkları hesaplanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde 4.sınıf öğretmen adaylarının KPSS’ye yönelik ürettikleri metaforlar ve bu metaforlara ait frekanslar yer almaktadır. Tabloların alt kısmında öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlara ait mantıksal dayanakları yer almaktadır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili ürettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. *Kpss İle İlgili Ürettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı*

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	Yarışma	19	14	23	Bahane	1	0.7
2	Hayat	11	8	24	Buz dağı	1	0.7
3	Engelibeli yol	10	7.3	25	Yıkılmayan kale	1	0.7
4	Gereksiz	9	6.6	26	Barınak	1	0.7
5	YGS-LYS	9	6.6	27	Yetersiz materyal	1	0.7
6	İşkence	7	5.1	28	Matematik	1	0.7
7	Umutsuzluk	7	5.1	29	İlaç	1	0.7
8	Dağa tırmanmak	6	4.4	30	Kara delik	1	0.7
9	Sırat köprüsü	5	3.6	31	Ateş topu	1	0.7
10	Bela	5	3.6	32	Tevekkül etmek	1	0.7
11	Cehennem	4	3	33	İş başvurusu	1	0.7
12	Su	3	2.2	34	Savaş meydanı	1	0.7
13	Zor sınav	3	2.2	35	Adaletsizlik	1	0.7
14	Ektiğimiz ürün	2	1.4	36	Para	1	0.7

15	Baraj	2	1.4	37	Nar çiçeği	1	0.7
16	Uçurum	2	1.4	38	Dikenli gül	1	0.7
17	Merdiven	2	1.4	39	Dram	1	0.7
18	Ödül	2	1.4	40	Bomba	1	0.7
19	Uykusuzluk	2	1.4	41	Ameliyat	1	0.7
20	Kanser	2	1.4	42	Devlet hastanesi	1	0.7
21	Ekşi elma	1	0.7	43	Platonik aşk	1	0.7
22	Milat	1	0.7	44	Çocuk	1	0.7

4.sınıf öğretmen adayları KPSS ile ilgili olarak 44 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar sırasıyla “yarışma” 19 öğretmen adayı, “hayat” 11 öğretmen adayı, “engebeli yol” 10 öğrenci, “gereksiz” 9 öğretmen adayı şeklindedir. KPSS ile ilgili üretilen metaforlardan 24’ü sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. KPSS ile ilgili geliştirilen 44 metafora genel olarak bakıldığında öğretmen adayının KPSS’ye yönelik olumsuz ve korku duyulan bir algıya sahip olduğu görülmektedir. En çok tekrarlanan metaforların nedenlerine değindiğimizde KPSS’nin en çok çabalayanın kazandığı, hedefe ulaşmanın ona bağlı olduğu, aynı düzeydeki insanların yarıştığı bir sınav olduğu, uzun soluklu ve uğraştırıcı bir sınav olduğu, insan hayatının ona bağlı olduğu gibi nedenleri görülmüştür. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin KPSS’ye ilişkin metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

KPSS hayat gibidir/benzer. Çünkü kazanamazsan ölürsün.

KPSS umutsuz vaka gibidir/benzer. Çünkü ne yaparsan yap başaramazsın.

KPSS yarışma-maraton gibidir/benzer. Çünkü bitiremeyen kaybeder.

KPSS işkence gibidir/benzer. Çünkü hayatımı karartıyor.

KPSS platonik aşk gibidir/benzer. Çünkü çalış çalış karşılık bulamazsın.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının KPSS’ye çalışmak ile ilgili türettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. *Kpss’ye Çalışmak İle İlgili Türettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı*

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	Ölüm	16	11.7	24	Kaygılı gün	1	0.7
2	Eziyet/ İşkence	13	9.5	25	Robot	1	0.7
3	Gereksiz	10	7.3	26	Sabretmeyi öğrenmek	1	0.7
4	Ulaşılamayan hayaller	10	7.3	27	Kaplumbağayı koşturmak	1	0.7
5	Zor süreç	9	6.6	28	Ülke kalkındırmak	1	0.7
6	Yarış/maraton koşusu	7	5.1	29	Ağaç büyütme	1	0.7
7	Dağa tırmanmak	5	3.6	30	Çiçeği sulamak	1	0.7

8	Sınav	5	3.6	31	Acı biber	1	0.7
9	Yaşam savaşı	4	3	32	Çölde susuz kalmak	1	0.7
10	Mahkumiyet	4	3	33	Okyanus	1	0.7
11	Hayat	4	3	34	İğne	1	0.7
12	Deveye hendek atlatmak	3	2.2	35	Şurup	1	0.7
13	Leyla gibi gezmek	3	2.2	36	Müzik dinlemek	1	0.7
14	Hastalık	3	2.2	37	Uykusuzluk	1	0.7
15	Büyük yanılğı	2	1.4	38	Zehir	1	0.7
16	Değirmen	2	1.4	39	Ömür törpüsü	1	0.7
17	Ağırlık kaldırmak	2	1.4	40	Her şeyi bilme hissi	1	0.7
18	Kaos	2	1.4	41	Zaman harcama	1	0.7
19	Soba	2	1.4	42	Merdiven çıkmak	1	0.7
20	Makine	2	1.4	43	Silahlı ezberlemek	1	0.7
21	Izdırıp	2	1.4	44	Limon	1	0.7
22	Depresyon	2	1.4	45	Soğutmalı motor	1	0.7
23	Okul	1	0.7	46	Pirinç ayıklamak	1	0.7

4.sınıf öğretmen adayları KPSS'ye çalışmakla ilgili olarak 46 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar sırasıyla “ölüm” 16 öğretmen adayı, “eziyet/işkence” 13 öğretmen adayı, “ulaşılmayan hayaller” 10 öğretmen adayı ve “gereksiz” 10 öğretmen adayı şeklindedir. KPSS'ye çalışmak ile ilgili üretilen metaforlardan 24'ü sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. En çok tekrarlanan metaforların nedenlerine değindiğimizde KPSS'de öğretmen adaylarının ölüm metaforunun nedenini emeklerinin karşılıklarını alamadıkları için, hayatlarının KPSS'ye bağlı olduğu için, psikolojileri bozulduğu için, dış dünyayla ilişkileri kesmek durumunda kaldıkları belirtmişler ve eziyet metaforunun nedenini ise KPSS'de çalışılacak konunun fazla olmasından, sıkıcı ve zorlu bir süreç olduğu için, yıpratıcı bir süreç olduğu için eziyete dönüştüğünü belirtmişlerdir. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin “KPSS'ye çalışmak” ile ilgili metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

KPSS'ye çalışmak ölüm gibidir/benzer. Çünkü ona çalışırken insanın psikolojisi bozulur.

KPSS'ye çalışmak heyecanla gittiğin filmin işkenceye dönüşmesi gibidir/benzer. Çünkü bir hevesle başlarsın ama sonu yine hüsrana.

KPSS'ye çalışmak zorlu bir süreç gibidir/benzer. Çünkü disiplin gerektirir.

KPSS'ye çalışmak maraton koşusu gibidir/benzer. Çünkü uzun süreli çaba göstermeyi gerektirir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının KPSS'de başarılı olmak ile ilgili ürettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Kpss’de Başarılı Olmak İle İlgili Türettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	İmkansız	14	10.2	23	Hiçbir şey	1	0.7
2	Zirveye ulaşmak	12	8.8	24	Tan vakti	1	0.7
3	Ödül	9	6.6	25	Iphone 7 almak	1	0.7
4	Mutluluktan ağlamak	8	5.8	26	Dev aynasında görmek	1	0.7
5	Kurtuluş	7	5.1	27	Atomu parçalamak	1	0.7
6	Cennete ulaşmak	7	5.1	28	Güneşli gün	1	0.7
7	Mucize	7	5.1	29	Tahta çıkmak	1	0.7
8	Hayatı kazanmak	6	4.4	30	İlkbaharın gelmesi	1	0.7
9	Yeniden doğmak	6	4.4	31	Gözyaşı	1	0.7
10	Belli bir yere gelmek	5	3.6	32	Deveye hendek atlatmak	1	0.7
11	Huzur	4	3	33	İlk defa kar görmek	1	0.7
12	Nokta atışı yapmak	4	3	34	Cumhurbaşkanı olmak	1	0.7
13	Savaşmak	4	3	35	Atın hası	1	0.7
14	Altın	3	2.2	36	Oksijen	1	0.7
15	Everest’e tırmanmak	3	2.2	37	Dünyanın en güzel yerinde olmak	1	0.7
16	Işık	3	2.2	38	Köprüyü geçmek	1	0.7
17	Umut	2	1.4	39	Künefe	1	0.7
18	Taburcu olan hasta	2	1.4	40	Dik merdiven	1	0.7
19	Hayal	2	1.4	41	Evlenme	1	0.7
20	Kuş	2	1.4	42	Yeşil doğa	1	0.7
21	Şeker	2	1.4	43	Deri değiştiren yılan	1	0.7
22	Kahraman	2	1.4	44	İş	1	0.7

4.sınıf öğretmen adayları KPSS’de başarılı olmak ile ilgili olarak 44 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar “imkansız” 14 öğretmen adayı, “zirveye ulaşmak” 12 öğretmen adayı, “mutluluktan ağlamak” 8 öğretmen adayı, “kurtuluş” 7 öğretmen adayı ve “cennete ulaşmak” 7 öğretmen adayı şeklindedir. KPSS’de başarılı olmak ile ilgili geliştirilen metaforlardan 22’si sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. Öğretmen adayların KPSS’yi oldukça önemstedikleri ve ulaşılması zor bir şeymiş gibi algıladıkları metaforlardan anlaşılmaktadır. En çok tekrarlanan metaforların nedenlerine değindiğimizde olumlu metaforun nedeni olarak atanmayı bekleyen çok kişinin olduğu, torpilin olduğu, kontenjanın az olduğu ve KPSS’nin zor bir sınav olduğu nedenlerini ileri sürmüşlerdir. Olumlu metafora baktığımızda kazandıklarına hayallerine ulaşacaklarını, sıkıntılarının son bulacağını ve zor olanı başarmış olacaklarını neden olarak belirtmişlerdir. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin “KPSS’de başarılı olmak” ile ilgili metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

KPSS’de başarılı olmak zirveye ulaşmak gibidir/benzer. Çünkü amacıma ulaşmış olacağım.

KPSS’de başarılı olmak oksijen gibidir/benzer. Çünkü başarılı olduğumuzda yaşamaya devam ederiz.

KPSS’de başarılı olmak Everest’e tırmakmak gibidir/benzer. Çünkü zor ama imkânsız değil.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının KPSS’de başarılı olamama ve başaramama korkusu ile ilgili türettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. *Kpss’de Başarılı Olamama ve Başaramama Korkusu İle İlgili Türettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı*

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	Ölüm	19	14	23	Kurban psikolojisi	1	0.7
2	Belirsizlik	18	13.2	24	Otobüsü kaçırmak	1	0.7
3	Kabus	13	9.5	25	Sıradan çinko pil	1	0.7
4	Depresyon	12	8.8	26	Tembellik	1	0.7
5	Yaşama Kaygısı	6	4.4	27	Dalgalarla boğuşmak	1	0.7
6	Çaresizlik	6	4.4	28	Asansörde kalmak	1	0.7
7	Boşluk	5	3.6	29	Sevgiliden ayrılma	1	0.7
8	Umutsuzluk	4	3	30	Uyku	1	0.7
9	Hayal kırıklığı	4	3	31	Cehennem	1	0.7
10	Uçurum	4	3	32	Kardan adam	1	0.7
11	Tedavisi olmayan hastalık	3	2.2	33	Yarıdan sonra güneş doğmayacak	1	0.7
12	İntihar	2	1.4	34	Altına kaçırmak	1	0.7
13	Dünyanın sonu	2	1.4	35	Kafadaki soru işaretleri	1	0.7
14	Utanç	2	1.4	36	Kontörün bitmesi	1	0.7
15	Acı biber	2	1.4	37	Deprem	1	0.7
16	Güneş	2	1.4	38	Mezar	1	0.7
17	Virüs	2	1.4	39	Kitap	1	0.7
18	Hapı yutmak	2	1.4	40	Karanlıktan korkma	1	0.7
19	Pili bitmiş saat	2	1.4	41	Kıyamet	1	0.7
20	Eziyet	2	1.4	42	Müptela	1	0.7
21	Şehir	1	0.7	43	Gölgem	1	0.7
22	Cahile laf anlatmak	1	0.7	44	Soğuk su	1	0.7

4.sınıf öğretmen adayları KPSS’de başarılı olamama ve başaramama korkusu ile ilgili olarak 44 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar sırasıyla “ölüm” 19 öğretmen adayı, “belirsizlik” 18 öğretmen adayı, “kabus” 13 öğretmen adayı ve “depresyon” 12 öğretmen adayı şeklindedir. KPSS’de başarılı olamama ve başaramama korkusu ile ilgili

geliştirilen metaforlardan 23'ü sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. KPSS'de başarılı olamamak ile ilgili geliştirilen 44 metafora genel olarak bakıldığında, öğretmen adayları olumsuz algılara sahiplerdir. En çok tekrarlanan metaforların nedenlerine değindiğimizde adaylar hayatlarının bu sınava bağlı olduğunu, başaramadıklarında hayatlarının kötüye gideceğini, sonucunda belirsizliğin olduğunu, kazanamamanın başa gelebilecek en kötü şey olduğunu, çelişkilerin insanı yıpratacağını belirtmişlerdir. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin "KPSS'de başarılı olamama ve başaramama korkusu" ile ilgili metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

KPSS'de başarılı olamama ve başaramama korkusu ölüm gibidir/benzer. Çünkü süreç seni psikolojik bunalıma zorlayabilir.

KPSS'de başarılı olamama ve başaramama korkusu kabus gibidir/benzer. Çünkü sürekli stres yapar.

KPSS'de başarılı olamama ve başaramama korkusu hapı yutmak gibidir/benzer. Çünkü etrafındaki kişilere atanamadım demek üzücü.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının dersaneler ve etüt merkezleri ile ilgili türettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Dersaneler-Etüt Merkezleri ile İlgili Türettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	Para tuzağı	22	16.5	22	Şeker	1	0.7
2	Yardımcı-Rehber	19	14.2	23	Televizyon izlemek	1	0.7
3	Gereksiz	13	9.7	24	Kedi ile köpek	1	0.7
4	Yardımcı kaynak	7	5.2	25	Sisli hava	1	0.7
5	Kamp	6	4.5	26	Hipodrom	1	0.7
6	Yamyam	6	4.5	27	Trafik polisi	1	0.7
7	Vitamin	5	3.7	28	Basamak	1	0.7
8	Stres	5	3.7	29	Kaplan eğiticisi	1	0.7
9	Yol	5	3.7	30	Kaplan	1	0.7
10	Anne	4	3	31	Bataklık	1	0.7
11	İşkence	3	2.2	32	İğne	1	0.7
12	Hapishane	3	2.2	33	Karınca	1	0.7
13	Çocuk bakıcısı	3	2.2	34	Hikaye	1	0.7
14	Kafe	2	1.5	35	Ağacın dalları	1	0.7
15	At eğiticisi	2	1.5	36	Çiçek	1	0.7
16	Kitap	2	1.5	37	Nehir	1	0.7
17	Kumar	2	1.5	38	Baba	1	0.7
18	At kısrak	1	0.7	39	Depo	1	0.7
19	Tren	1	0.7	40	İlaç	1	0.7
20	Kötü eğitim merkezi	1	0.7	41	Silah eğitmeni	1	0.7
21	Tencere	1	0.7				

4.sınıf öğretmen adayları dersaneler ile ilgili olarak 41 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar sırasıyla “para tuzağı” 22 öğretmen adayı, “yardımcı-rehber” 19 öğretmen adayı, “gereksiz” 13 öğretmen adayı ve “yardımcı kaynak” 7 öğretmen adayı şeklindedir. Dersaneler ile ilgili üretilen metaforlardan 27’si sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. Dersaneler-etüt merkezleri ile ilgili geliştirilen 41 metafora genel olarak bakıldığında, öğretmen adaylarının dersanelere yönelik çoğunlukla olumsuz ancak kısmen de olumlu bir algıya sahip oldukları görülmektedir. En çok tekrarlanan metaforun nedenlerine değindiğimizde olumsuz olan metaforun nedeni dersanelerin para için iş yaptıklarını, ücretlerinin fazla olduğu fakat fayda sağlamadıklarını olarak belirtilebilir. Olumlu olan metaforun nedeni ise konuları tekrar etmeyi sağladığı, hedefe ulaşmayı sağladığı ve eksiklikleri tamamlamayı sağladığı şeklinde belirtilebilir. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin dersaneler-etüt merkezlerine ilişkin metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

Sınav sürecinde dersaneler-etüt merkezleri para tuzağı gibidir/benzer. Çünkü fırsattan istifade bizim durumumuzu sömürüyorlar.

Sınav sürecinde dersaneler-etüt merkezleri yardımcı gibidir/benzer. Çünkü düzenli bir çalışma için yardımda bulunur.

Sınav sürecinde dersaneler-etüt merkezleri hapisane gibidir/benzer. Çünkü sürekli rada olmak zorundayız.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Üniversite 4.sınıf öğretmen adaylarının sınava hazırlanırken ailelerle ilgili ürettikleri metaforlara ilişkin cevaplar tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. KPSS’ye Hazırlanırken Aileler ile İlgili Ürettikleri Metafor ve Frekans Dağılımı

No	Metafor	f	%	No	Metafor	f	%
1	Duvar/Destekçi	16	11.7	23	Arkadaş	2	1.4
2	Eğitici	12	8.8	24	El kol ve kanat	2	1.4
3	Değerli hazine	9	6.6	25	Ayna	1	0.7
4	Gardiyan	8	5.8	26	KPSS öğrencisi	1	0.7
5	Stres	8	5.8	27	Müdür yardımcısı	1	0.7
6	Taraftar	6	4.4	28	Karne bekleyen çocuk	1	0.7
7	Gözetmen	6	4.4	29	Sırtlan	1	0.7
8	Banka	5	3.6	30	İddia oynamak	1	0.7
9	Dağ	5	3.6	31	Afrika	1	0.7
10	Lokum	4	3	32	Devlet	1	0.7
11	Saat	3	2.2	33	Yaz	1	0.7
12	Düşman	3	2.2	34	Sonbahar	1	0.7
13	Çınar	3	2.2	35	Fırtına öncesi sessizlik	1	0.7
14	İlaç	3	2.2	36	Kalem	1	0.7
15	Psikolog	3	2.2	37	Bukalemun	1	0.7

16	Azrail	3	2.2	38	Sabır taşı	1	0.7
17	Gaz vermek	2	1.4	39	Adolf Hitler	1	0.7
18	Silah arkadaşı	2	1.4	40	Hümanist	1	0.7
19	Doğal ortam	2	1.4	41	Korku filmi	1	0.7
20	Papağan	2	1.4	42	Cami	1	0.7
21	Melek	2	1.4	43	Kurak tarla	1	0.7
22	Dilek topu- dua	2	1.4	44	Motivasyon aracı	1	0.7
22	Komutan	2	1.4	44	Sevda	1	0.7

4.sınıf öğretmen adayları KPSS'ye hazırlanırken aileler ile ilgili olarak 46 adet metafor üretmişlerdir. Bu metaforlara baktığımızda en fazla üretilen metaforlar “duvar/destekçi” 16 öğretmen adayı, “eğitici” 12 öğretmen adayı, “stres” 8 öğretmen adayı ve “gardiyen” 8 öğretmen adayı şeklindedir. KPSS'ye hazırlanırken aileler ile ilgili geliştirilen metaforlardan 21'i sadece bir öğretmen adayı tarafından temsil edilmektedir. KPSS'de başarılı olmak ile ilgili geliştirilen 46 metafora genel olarak bakıldığında, öğretmen adaylarının ailelerle ilgili algısı genel manada olumludur. En çok tekrarlanan metaforların nedenlerine değindiğimizde ailelerini sonuç ne olursa olsun her zaman yanında hissettiklerini, güvenebileceği bir dayanak olduğunu, motive olmayı sağladığını, yol gösterici olduklarını, proklamada yardımcı olduklarını ve yapması gerekenler konusunda destek verdiklerini belirtmişlerdir. 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin KPSS sürecinde “aile”ye ilişkin metaforlarından bazı örnekler aşağıdaki şekildedir.

KPSS'ye hazırlanırken ailem eğitici gibidir/benzer. Çünkü sürekli bir taktik verir.

KPSS'ye hazırlanırken ailem lokum gibidir/benzer. Çünkü süreçte çok anlayışlı, yumuşak ve yardımseverdir.

KPSS'ye hazırlanırken ailem stres gibidir/benzer. Çünkü sürekli bir baskı sonucu stres oluşturur.

KPSS'ye hazırlanırken ailem cami gibidir/benzer. Çünkü ne olursa olsun hayırlısı diyerek huzur ve destek verendir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

- Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin “KPSS” ile ilgili ürettikleri metaforlara bakıldığında, öğrencilerin sınava ilişkin olarak olumsuz, gerilimi yüksek ve sınavı çok fazla önemser bir tutum içerisine girdikleri şeklinde yorumlanabilir. Özellikle hayati unsurlar, rekabete dayalı ve olağan dışı tasvirlerin çokluğu, KPSS'nin öğretmen adaylarının zihninde olumlu bir imaja sahip olmadığının göstergesi şeklinde kabul edilebilir. Gömleksiz, Kan ve Öner (2011) ve Eraslan (2012)'ın sınıf öğretmeni adaylarının, Elmacı (2015)'nin öğretmenlerin KPSS'ye ilişkin metaforik algılarını araştırdığı çalışmada öğretmen adaylarının KPSS'ye karşı olumsuz tutuma sahip oldukları ve sınavın hayatlarını önemli derecede etkileyecek bir sınav olduğundan dolayı bu sınavdan korktukları sonucuna

varılmıştır. Ayrıca sınavın öğretmen adaylarını psikolojik, fizyolojik ve ekonomik olarak da etkilediği sonucuna da ulaşılmıştır. Karadeniz vd. (2015)'in SBS'ye yönelik yapmış oldukları araştırmada da öğrencilerin bu sınava yönelik olumsuz metaforlar ürettikleri tespit edilmiştir.

- Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin “dershaneler” ile ilgili ürettikleri metaforlar incelendiğinde, öğretmen adaylarının önemli bir kısmının dershaneleri olumlu yönde amacına uygun bir nitelikte tasvir ettikleri ifade edilebilir. Yine büyük çoğunluğunun ise dershaneleri para tuzağı olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Dershanelerin özellikle yardımcı-rehber ve para tuzağı ile özdeşleştirilmesi göze çarpmaktadır.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin “KPSS’ye çalışmak” ile ilgili ürettikleri metaforlara bakıldığında, KPSS’ye çalışmayı eziyet, ölüm ve zorlu bir yol olarak algıladıklarını söyleyebiliriz. Bu da kısa süreli telafisi olmayan bu sınavın öğrencilerin zihninde oluşturduğu olumsuz etkiyi anlama açısından önemli bir gösterge olarak kabul edilebilir.
- Sosyal Bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinin “KPSS’de başarılı olmak” ile ilgili ürettikleri metaforlar incelendiğinde, sınavın arzettiği öneme ilişkin çocuklar tarafından bir kırılma noktası ve önemli bir dönemeç şeklinde algılandığı ifade edilebilir. Öğretmen adaylarının bir kısmının başarılı olamayacaklarına olan inançları dikkat çekmektedir. Yine mutluluktan ağlamak ve cennete ulaşmak gibi olumlu metaforlarla da ilişkilendirdikleri görülmektedir.
- Öğrencilerinin “KPSS’de başarılı olamama” ile ilgili ürettikleri metaforlara bakıldığında, keskin ayrımlarla yapılan benzetimler, öğrencilerin sınav sonucuna ilişkin büyük bir stres ve korku yaşadıklarını gözler önüne sermektedir. Öğrencilerin ölüm, belirsizlik, depresyon ve kabus gibi metaforlar üretmeleri bunun göstergesidir. Sınav sonucunu bir nevi olmak ya da olmamak gibi algılamaları bunun en önemli göstergesidir.
- Öğrencilerinin KPSS’ye hazırlık sürecinde “aile” ile ilgili ürettikleri metaforlara bakıldığında, sınav sürecinde öğrencilerin, başarılı olma noktasında en önemli destekçilerden biri olarak aileyi gördüklerini ve başarıya giden yolun aileden geçtiği inancına sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bunun yanında yapılan farklı tasvirlerle de öğrencilerin aileyi olumsuz bir etken olarak gördüklerini de ifade edebiliriz. Bu tasvirlerin içeriğine bakıldığında, ailelerin öğrenci üzerinde aşırı bir baskı kurduğu yorumu yapılabilir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlar ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Eğitim fakültelerine öğrenci alımında öğretmen ihtiyacı göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitim fakültelerini geleceğe daha iyi hazırlamak için uzun vadede stratejik planlar, kısa vadede eylem planları yapılmalı ve uygulanmalıdır.
- Öğretmen adaylarına KPSS’den başarılı olmanın yanı sıra, iyi bir öğretmen olabilmek için gerekli olan öğretmen yeterlikleriyle donanmış bir şekilde yetişme isteği yerleştirilmelidir.

- Öğretmen adaylarına fakültelerde sınava hazırlanma, sınav stresini yenme v.b. konularda alan uzmanları tarafından seminer, konferans, söyleşi gibi programlar düzenlenmelidir. Sınav stresi içinde olan öğrencilere fakültelerde bireysel olarak danışmanlık hizmeti verilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akgün E. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının “çocuk” ve “okul öncesi öğretmeni” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(4), 1652-1672.
- Akyüz, Y. (2012) *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006) Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 171: 100-108.
- Aydoğdu, E. (2008) *İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar (mecazlar) yardımıyla analizi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Eskişehir. Osman Gazi Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cerit, Y. (2008): Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin müdür kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33(147) : 3-13.
- Demir, C. E. (2007). Metaphors As a Reflection of Middle School Students' Perception of School: A Cross Cultural Analysis. *Educational Research and Evaluation*, 13(2) : 89-107.
- Dilekmen, M., Ercoşkun, M. H. ve Nalçacı, A. (2008). Öğretmen adaylarının akademik ve KPSS başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11) : 304-315.
- Elmacı, S. (2015). *Kamu personeli seçme sınavı ve alan bilgisi sınavına ilişkin öğretmen görüşlerinin ve metaforik algılarının belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gündoğdu, K., Çimen, N. ve Turan, S. (2008). Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (KPSS) ilişkin görüşleri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (Kefad)*, 9 (2): 35-43.
- İnam, Ö. (2008). Televizyon Reklamlarında Metafor Kullanımı. Yayımlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Karaca, E. (2011). Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı'na (KPSS) Yönelik Tutumları". *Akademik Bakış Dergisi*, (23): 1-18.
- Karadeniz, O., Er H. ve Tangülü Z. (2014). 8. Sınıf öğrencilerinin SBS'ye yönelik metaforik algıları. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (15): 64-81.
- Korkut, A. ve Keskin İ. (2016). Üniversite öğrencilerinin kariyer algıları: Metaforik bir analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33): 194-211.
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (2): 293-300.
- Oğuz, A. (2009) Öğretmen adaylarına göre ortaöğretim öğretmenlerini temsil eden metaforlar. *Milli Eğitim*, 182: 36-56.
- ÖSYM (2008) Kamu personeli seçme sınavı (KPSS) kılavuzu, Ankara.

- Saban, A. (2011). Prospective Computer Teachers' Mental Images About The Concepts of School and Computer Teacher. *Educational Science Theory and Practise*. 11(1) : 435-446.
- Saban, A., Koçbeker, B.N., Saban, A. (2005). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 28-30 Eylül- Denizli.
- Yalçın, M. (2011) *İlköğretim okullarında okul müdürüne ilişkin metaforik algıları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Tokat.
- Yalçın M ve Erginer A. (2012). İlköğretim okullarında okul müdürlerine ilişkin metaforik algılar. 1. *Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*, 1(2): 229-256.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- 2016 KPSS Sayısal Bilgiler. 24.11.2016 tarihinde:
http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KPSS/2016KPSS_SAYISABILGI_LER28082016.pdf adresinden alınmıştır.

SUMMARY

In Turkey, for selection of the staff that will be working as an officer of the government and placement of these staff, Public Personnel Selection Examination (KPSS) is used. Student Selection and Placement Center (OSYM) organize this examination. First time, in the year of 1999, OSYM organized the Selection Exam For Those That Will be Assigned as State Official (DMS). In 2001, the name of DMS was changed to Central Elimination Exam for the Institutions (KMS). In the year of 2002, DMS and KMS were united under a new name, Public Personnel Selection Examination (KPSS) and continued its existence. The purpose of the exam is the selection of those who will be assigned to public service and tasks for the first time. Furthermore, via conducting a special competition exam, a preliminary elimination of those who will be assigned to the professions at public institutions and agencies is aimed. Here, the general principles, methods and elements of these examinations are determined.

It is seen that, in Turkey, the studies about education that use metaphor as a tool of perception are concentrated on subjects like school, school management, teachers, students and some course subjects. It is seen that there is no research done with respect to KPSS. When viewed from this perspective, KPSS and its perception by the students become critical. The purpose of this study was to identifying how Social Studies Teaching 4th grade students perceived the Public Personnel Selection Examination, which is organized by OSYM during the months of May and June, as a metaphor. With that purpose, the answers to the question stated below was examined.

What are the metaphors produced by 4. Grade social studies teaching student related with KPSS?

This research was designed with the purpose of identifying how Social Sciences Teaching 4th grade students perceived the Public Personnel Selection Examination as a metaphor and it used the survey model. The study was conducted in 2016-2017 school year. Social studies teaching departments at the faculty of education of five different universities was surveyed. 136 students at 4th grade attended these surveys. In the surveys, notions related with KPSS were provided to the students and it was asked them to write down metaphors. The data obtained via these surveys was obtained via content analysis of qualitative research techniques and evaluated. The metaphors produced by the students were ranked according to frequency, from high to low. Each metaphors stated by the students were coded.

When 43 metaphors produced for KPSS is examined from a general perspective, it is seen that the teacher candidate has a negative perception against KPSS that's is accompanied with fear. When we state the reasons of the most frequently observed metaphors, we see that, the reasons such as;

- The one who made the largest effort won,

- Reaching the target depends on the exam
- This is an exam where people at same level compete,
- This is a long-termed, challenging examination
- The life of an individual depends on this examination were stated.

Related with the being successful at KPSS, the teacher candidates have produced 46 metaphors. When we examine these metaphors, we see that, the most frequently produced metaphors were “death” by 16 teacher candidates, “torture” 13 teacher candidates, “dreams that could not be reached” 10 teacher candidates and “unnecessary” 10 teacher candidates.

Related with the being successful at KPSS, the teacher candidates have produced 44 metaphors. When we examine these metaphors, we see that, the most frequently produced metaphors were “impossible” by 14 teacher candidate, “reaching the apex” 12 teacher candidate, “weep for joy” 8 teacher candidate, “salvation” 7 teacher candidate and “reaching heaven” 7 teacher candidate.

Related with the fear of being not successful and fear of failure at KPSS, they have produced 44 metaphors. When we examine these metaphors, we see that, the most frequently produced metaphors were “death” by 19 teacher candidates, “uncertainty” 18 teacher candidates, “nightmare” 13 teacher candidates and “depression” 12 teacher candidates.

When the metaphors produced by Social Studies Teaching 4th grade students for “KPSS” is examined, it can be inferred that the students have a negative perception against the exam, they have high level of stress and they have an attitude of giving too much of an importance to the exam. Especially those depictions related with vital elements, those based on competition and extraordinary can be accepted as the evidence that KPSS does not have a positive image in the head of the teacher candidates.

When the metaphors produced by Social Studies Teaching 4th grade students for “studying for KPSS” is examined, we can say that studying for KPSS is perceived as torture, death and a difficult path. This can be accepted as an important indicator for understanding the negative impact created with this short time, non-recoverable exam in the heads of the students.

When the metaphors produced by Social Studies Teaching 4th grade students for “being successful at KPSS” is examined, it can be said that the exam, in relation to the importance attained to it, is perceived as a breaking point and an important bend. The belief that they will not be successful is also an attention-grabbing situation seen in some of the teacher candidates. It is also seen that success at KPSS was associated with positive metaphors like weep for joy and reaching to heaven.

When the metaphors produced by the students regarding “being not successful at KPSS”, it is seen that, analogies made with sharp contrasts reveal that the students experience a big stress and fear related to results of the exam. The metaphors like death, uncertainty, depression and nightmare produced by the students are a sign of this. Their perception of the exam results as to be or not to be is the most important indicator.